

NY 10 ÅRSPLAN SKAL REALISERE, AT DET BLIVER BØRNENE FØRST

Børn og unge har brug for, at den politiske aftale om Børnene Først bliver til virkelighed: Børn har kun én barndom, og derfor skal vi have både handling nu og en forpligtende ambitiøs 10-årsplan for indsatser for de børn og unge, der kommer i en udsat position og derfor har brug for hjælp. Her følger Børnealliancens forslag til en 10-årsplan, der kan sættes i gang på kort sigt. Det er vi mange faglige og frivillige foreninger, som står sammen om, og den uddyber vores statement fra marts 2025.

Da aftalen om Børnene Først¹ blev indgået i 2021, var det med en ambition om at sikre "en bedre og tidligere indsats til de mest udsatte børn og familier." Det skete i en betydningsfuld erkendelse af, at børn kun har én barndom, og at den kan ikke gøres om. Børnene fik en række nye rettigheder og der kom øget fokus på inddragelse. Grundlaget var, at det er de voksnes ansvar at sikre, at børnene får den nødvendige støtte til at udøve deres rettigheder, og at de får den rigtige hjælp. Det var en positiv forandring, som vi hilste velkommen og stadig ønsker.

Vi må sammen påtage os et ansvar for, at alt for mange børn og unge i udsatte positioner fortsat ikke får den opbakning, de har brug for, til at få et godt børneliv og ungdomsliv. Det skal ændres. Derfor er der brug for en ambitiøs 10-årsplan for, hvordan vi arbejder for alle børn og unge og sætter deres perspektiv først.

Vi vil i Børnealliancen gerne bidrage med faglige input og med at implementere indsatser på både den korte bane og udvikle en ambitiøs 10-årsplan og realisere den i den ånd, aftalen om Børnene Først lægger op til.

**ALLE BØRN OG UNGE HAR RET TIL
EN GOD BARNDOM OG UNGDOM**

**ALLE BØRN OG UNGE SKAL
OPLEVE FÆLLESSKABET**

**ALLE BØRN OG UNGE SKAL HAVE RET
TIL LIGE OG GODE LIVSMULIGHEDER**

Børnealliancen

HOLD DET DER ER AFTALT – OGSÅ PÅ DEN KORTE BANE

Der er allerede aftalt forskellige tiltag i Børnene Først, og det forpligter. Børnene skal ikke udsættes for svigt igen. Lige nu, på den korte bane, er der disse områder, hvor vi skal sætte ind med udgangspunkt i aftalepartiernes løfter:

HJÆLP TIL FLERE AF DE MEST UDSATTE BØRN OG UNGE (SIDE 1 I AFTALEN)

De ambitioner fordrer, at både lovgivning og daglig praksis i højere grad koordineres, flere af de mest udsatte børn og unge skal hjælpes tidligere og bedre, og der skal være tilstrækkelige rammer til arbejdet omkring familien.

NYTÆNKNING AF UNGESTØTTEN (SIDE 21 I AFTALEN)

Målet er, at de unge rodfæstes i voksenlivet med stærke relationer, bolig og job eller uddannelse. I dag tabes for mange unge, der har været anbragt, i overgangen til voksenlivet, fordi vi slipper vores ansvar for tidligt. For få af de unge får en ungdomsuddannelse, ligesom de er overrepræsenteret i hjemløsestatistikkerne.

BØRNE- OG UNGERÅD GIVER UDDANNELSE (SIDE 19 I AFTALEN)

Uddannelsen er et centralt element i at få Barnets Lov til at virke i praksis, så vi opfordrer til at få den færdigudviklede model for en ny børne- og familierådgiveruddannelse sat i gang. Gennem uddannelsens praksisnære træning får socialrådgiverne specialiserede kompetencer i børns rettigheder og samtaler med børn og udsatte familier.

PLEJEFAMILIEREFORM (SIDE 14 I AFTALEN)

Der er behov for at styrke kvaliteten og fastholde og rekruttere plejefamilier. Vi skal sikre, at plejefamilierne har ordnede og stabile forhold og får den nødvendige støtte til plejeopgaven.

KVALITET OG STABILITET I ANBRINGELSER PÅ BØRNE- OG UNGEHJEM (SIDE 15 I AFTALEN)

Indsatser med god kvalitet skal sikre både den rette faglige støtte til barnet og mindske risikoen for sammenbrud i anbringelser. De specialiserede børn- og ungeindsatser, fx børne- og ungehjem, bør indgå i den kommende specialeplan. Derved sikres det, at der er de rette specialiserede tilbud og de kompetencer, der modsvarer de anbragte børn og unges behov.

HØJERE KVALITET I SAGSBEHANDLINGEN, SÅ BØRNENE FÅR DEN RIGTIGE HJÆLP FRA START (SIDE 2 OG 17 I AFTALEN)

Ifølge aftalen betyder kvalitet, at der bliver handlet hurtigt og konsekvent, og at der er ordentlige rammer om sagsbehandlingen. Børnene skal opleve højere kontinuitet og færre sagsbehandlerskift. Der bør være øget mulighed for to børne- og ungerådgivere i et forløb.

AMBITIØS 10-ÅRSPLAN PÅ BØRNEOMRÅDET

På psykiatriområdet er der blevet taget politisk ansvar med en finansieret 10-årsplan². På børneområdet er der mange paralleller til psykiatrien med historier om svigt, lange sagsbehandlingstider og indsatser, der ikke er koordineret tilstrækkeligt. Derfor er der brug for en tilsvarende langsigtet 10-årsplan på børneområdet.

BØRNEALLIANCEN ANBEFALER:

ET FÆLLES BØRNESYN PÅ TVÆRS AF AFGØRENDE OMRÅDER – OG LOVGIVNINGER:

Børnene taber, når sektorer, forvaltninger og institutioner har forskellige forståelser af, hvad opgaven er. Det rammer i høj grad de børn og unge, som har størst behov for opbakning. Derfor bør vi sikre, at centrale rammer og lovgivninger koordineres, så alle forpligtes på tværs.

ET STYRKET FOKUS PÅ BØRN OG UNGES VEJE IND I VÆRDIFULDE FÆLLESSKABER:

Barnets plan bør sikre et særskilt fokus barnets adgange til og veje ind i fællesskaber i forskellige arenaer. Voksne skal have ambitioner på dette område, og det er vigtigt, at vi fastholder fokus på det, barnet og den unge har brug for, for at kunne lykkes i fællesskaber med andre børn og unge.

I 2035 OPLEVER BØRN OG UNGE:

- RETTE HJÆLP TIL RETTE TID
MED RETTE FAGLIGHED
- SYSTEMATISK SAMARBEJDE
PÅ TVÆRS AF FAGOMRÅDER,
MINISTERIER OG ORGANISATIONER

Børnealliancen

BØRN OG UNGE SOM SAMARBEJDS- PARTNERE

Inddragelse af børn og unge skal være en kultur fremfor blot en rettighed. Inddragelsen skal være værdiskabende og naturlig og der, hvor børn og unge har reel medindflydelse. Det skal blive tydeligt i et koordineret, fælles børnesyn, hvor vi har børn og unge som samarbejdspartnere. Det kommer til at øge kvaliteten på det sociale område, når vi på den måde arbejder ambitiøst med at videreudvikle de lovgivningsmæssige og strukturelle rammer for inddragelse af børn og unge.

FRA METODEFRIHED TIL METODEANSVAR:

Praksis skal stå på et solidt fundament af viden om praksisnære teorier og metoder som bærende elementer. Valg af indsatser træffes på et fagligt begrundet og gennemsigtigt besluthedsgrundlag. På den måde får vi en videns- og databaseret praksis.

VIRKNINGSFULDE INDSATSER OG VIDENSSTRATEGI:

Vi skylder børnene at sikre, at vi har det rette faglige grundlag at stå på. Vi ved ikke nok om, hvorvidt de mange midler, vi anvender i dag, har en reel værdiskabende effekt. Derfor skal vi have et større overblik over, hvem og hvad indsatserne virker overfor. Vi skal øge resultatdokumentationen og prioritering af forskningsresultater set i forhold til gennemførselsprocent, effekter, langtidsopfølgning og lovende gode praksisresultater målt med valide redskaber. Samtidig har vi brug for at opbygge og sikre om sætning af viden baseret på erfaringer fra de børn og unge, som er i eller har været i systemet. Vidensudvikling og -implementering skal være centralt i 10-årsplanen gennem en egentlig vidensstrategi, og vi skal forpligte os på at udvikle og implementere (ny) viden.

FÆLLES FORSTÅELSE AF KVALITET I SAGSBEHANDLINGEN:

Sagsbehandling er meget mere end jura og inddragelse af barnet, og vi har brug for mere viden om, hvad en realistisk sagsbelastning for den enkelte socialrådgiver er. VIVE³ konstaterede i juni 2025, at næsten hver fjerde børne- og ungerådgiver forlader sit job i løbet af et år, og det har stor betydning børn og unge. For hver gang et barn eller en ung skal skifte rådgiver, er der risiko for, at det går ud over barnet. Der kan være mange subjektive og juridiske forståelser af, hvad kvalitet betyder, men en nøgle er tid til sagsbehandlingen og tid til god socialfaglig praksis.

BØRNEKONVENTIONEN:

Både Barnets Lov og FNs Børnekonvention omtaler inddragelse og de voksnes ansvar overfor alle børn samt børns rettigheder. For at understøtte både børnene og en 10-årsplan bedst, skal vi forpligte os mere på konventionens indhold i måden, vi arbejder, organiserer og lovgiver på.

Vi glæder os i Børnealliancen til at bidrage til en ambitiøs 10-årsplan og til at realisere ambitionerne i aftalen om Børnene Først!

¹ Aftalen om Børnene Først her: https://www.sm.dk/Media/637563365976554690/Aftaletekst%20B%C3%B8rnene%20F%C3%B8rst_FINAL-udsendt.pdf

² Se planen fra 19. maj 2025 her: <https://www.ism.dk/temaer/en-staerkere-psykiatri-en-samlet-10-aarsplan-for-psykiatrien>

³ Undersøgelse af børne- og ungerådgivers stillingsskift: <https://www.vive.dk/da/nyheder-og-debat/2025/naesten-hver-fjerde-boerne-og-ungeraadgiver-forlader-sit-job-i-loebet-af-et-aar/>